

Plan van aanpak transitie Jeugdzorg

Bestuurlijk opdrachtgever	Marco Swart, wethouder
Ambtelijk opdrachtgever	Marcel Kossen
Ambtelijk opdrachtnemer	Team MOM (Edwin van Staveren)
Gemandateerd ambtelijk opdrachtnemer	Anke Klein Lebbink, met back-up Pieter Folkeringa

Aanleiding en context

In de B&W vergadering van 15 november 2011 is de bestuursopdracht van Wieg naar Werk vastgesteld.

Reden voor het vaststellen van deze bestuursopdracht is dat op het terrein van jeugd- en onderwijsbeleid een aantal ontwikkelingen plaatsvindt die vragen om een doorontwikkeling van de huidige (jeugd)beleid) visie van Wieg naar Werk.

In het voorjaar 2010 is de Visie opgroeien in Deventer; van Wieg naar Werk vastgesteld. Deze visie is de kapstok voor het jeugdbeleid van de gemeente Deventer. Doel van de visie is dat kinderen in de gemeente Deventer veilig en prettig kunnen opgroeien. Daarbij is het behalen van een startkwalificatie een belangrijk ijkpunt voor een succesvolle toekomst.

Het CJG besteedt aandacht aan verschillende leeftijdsgroepen, op een zodanige manier dat elk kind in een doorlopende lijn aandacht krijgt. De Leeftijdsgroepen zijn van 0-4 jaar, 4-12 jaar, 12-18 jaar en 18-23 jaar, met een uitloop naar 27 jaar.

Kinderen die extra aandacht nodig hebben, krijgen deze bij voorkeur in de directe omgeving van het kind. Als de extra aandacht er toe leidt dat een kind uit zijn omgeving wordt gehaald, is de inzet dat het zo snel mogelijk terugkeert in de eigen omgeving. Het uiteindelijke doel is dat steeds meer jongeren in Deventer de school verlaten met een startkwalificatie op zak, waardoor ze een goede kans hebben op de arbeidsmarkt.

Met de partners van het CJG in Deventer is gesproken over overgang van de jeugdzorg naar de gemeente, het pakket aan taakstellingen op het jeugdbeleid en de visie van Wieg naar Werk.

Met hen is vastgesteld dat deze genoemde ontwikkelingen vragen om een aanscherping van de huidige visie.

In essentie gaat het erom, dat:

- ouders zelf verantwoordelijk zijn;
- ingezet wordt op preventie: meer preventie, meer algemene activiteiten in een vroegtijdig stadium;
- het met 85% van de Deventer jeugdigen goed gaat;
- voor 15% van de jeugdigen extra aandacht nodig is;
- er doelmatig overleg wordt georganiseerd rond leeftijdsgroepen. De inzet per aandachtsgebied loopt van prenataal tot 27 jaar en gaat per levensfase;
- organisaties zeer alert moeten zijn op de overgangen tussen de verschillende leeftijdsgroepen;
- extra aandacht in principe dicht bij het kind/gezin verzorgd wordt;
- een logische vorm voor het geven van extra aandacht een omgevormd Zorg Advies Team (ZAT) in Beraad voor Extra Aandacht (werktitel) zou kunnen zijn. Waarbij onderwijs en jeugdzorgketen elkaar nadrukkelijk kunnen versterken. Ook in de voorschoolse periode. In het BEA wordt ook de scheiding tussen indicatie en budget opgeheven;
- het jongerenloket wordt ingericht, met als vangnet ook een BEA voor de 18plussers.

Er wordt gebruik gemaakt van de ontwikkelingen die al in gang gezet zijn, zoals de concrete uitvoeringpunten uit de visie van Wieg naar Werk, de Lokale Educatie Agenda (LEA) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Waarbij opgemerkt wordt dat het CJG in de transitie van de jeugdzorg een belangrijk rol spelen.

De 3 transities (Wwnv, AWBZ en jeugdzorg) zijn ingrijpende stelselwijzigingen die over het geheel genomen veelal de zelfde doelgroepen aangaan.

Transitie jeugdzorg

Dit plan van aanpak gaat specifiek over één van die ontwikkelingen namelijk de transitie op de jeugdzorg.

Met het aantreden van het nieuwe kabinet is de overgang van de jeugdzorg naar de gemeenten in een stroomversnelling gekomen. De transitie jeugdzorg houdt kort samengevat het volgende in:

- De gemeente Deventer wordt financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugdzorg die nu onder het Rijk, de provincie, de gemeente, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet valt;
- Het huidige preventieve beleid, de huidige vrijwillige jeugdzorg, de gesloten jeugdzorg, de Jeugd-lvg en de jeugd-ggz zullen in één financieringssysteem plaatsvinden;
- Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) zal voorzien in goed jeugdzorg in de gemeente.

Hoe werkt het nu

Indicaties voor jeugdzorg worden afgegeven op 'het kind'. Dat betekent dat de focus van de jeugdzorg is om kinderen te ondersteunen in het ontwikkelen naar een volgende fase in het opgroeien. Er wordt hierbij gekeken naar het kind zelf en de context van het gezin.

Ouders/verzorgers spelen een belangrijke rol in het opvoeden en opgroeien van kinderen. De zorg is gericht op tijdelijke ondersteuning in de opvoedsituatie. Een indicatie is een tijdelijke indicatie. Bureau Jeugdzorg stelt de indicatie voert het casemanagement over de indicatie en heeft een onafhankelijke rol. Aanbieders van geïndiceerde jeugdzorg voeren het aanbod uit. Dit bestaat uit ambulante zorg in het gezin of een tijdelijk plaatsing van het kind in een intramurale setting. Het kan voorkomen dat er in een gezin meerdere indicaties zijn afgegeven, ook een combinatie van AWBZ zorg, GGZ zorg jeugd/volwassenen en jeugdzorg komen voor.

De geïndiceerde jeugdzorg onderscheidt een vrijwillig en een verplicht kader.

Van de geïndiceerde jeugdzorg wordt gebruikt gemaakt door:

- Kinderen tussen 0-18 jaar met een indicatie jeugdzorg;
- Kinderen met een IQ dat lager is dan 85 hebben geen recht op een jeugdzorg indicatie maar krijgen zorg uit de AWBZ.

Hoeveel kinderen uit Deventer op dit moment een indicatie voor jeugdzorg of AWBZ hebben is nog niet precies te zeggen.

Door de jeugdzorg in de WMO te positioneren vindt er ook een omslag in denken plaats. Om deze omslag te kunnen maken moet er ruimte zijn voor:

- Individueel maatwerk, uitgaand van de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van burgers;
- Collectieve voorzieningen boven individuele /algemeen boven specifiek beleid.

Het laatste punt is voor een deel van de doelgroep van de jeugdzorg niet van toepassing.

Belidsuitgangspunten rijk bij de transitie

In het bestuursakkoord tussen Rijk, VNG, IPO en UvW is een planning opgenomen die voorziet in een gefaseerde overgang van de jeugdzorg naar de gemeenten. Er zal een nieuwe wet op de jeugdzorg komen. De verwachting is dat de decentralisatie van de jeugdzorg aan gemeenten de mogelijkheid biedt om zorg en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen op een andere manier vorm te geven. Door het samenvoegen van verschillende financieringstromen zijn gemeenten naar verwachting beter in staat om een samenhangend aanbod van toegankelijke hulp en ondersteuning te organiseren en gespecialiseerde vormen van zorg efficiënter in te zetten.

In de beleidsbrief van 8 november 2011 schetsen de staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Veiligheid en Justitie (VenJ) de hoofdlijnen van het nieuwe stelsel. Dit is nadrukkelijk een raamwerk. In het raamwerk zijn een aantal uitgangspunten opgenomen die de ontwikkelingen in de beoogde richting zullen sturen.

De ambitie van het rijk is dat alle kinderen gezond en veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen meedoen. De ouders zijn hiervoor eerst verantwoordelijk. Overheid komt in beeld als dit niet vanzelf gaat. Dan moet het jeugdstelsel snel, goed op maat functioneren: 'geen kind buiten spell!' De hoofddoelen van de stelselwijziging zijn dan ook een eerdere ondersteuning en zorg op maat en betere samenwerking rond jeugdigen en gezinnen. In het Regeerakkoord is daartoe een decentralisatie van alle ondersteuning en zorg voor jeugd naar gemeenten afgesproken. Zowel bestuurlijk als financieel. Gemeenten zijn op deze wijze in staat om integraal beleid te ontwikkelen en maatwerk te bieden, afgestemd op de lokale en individuele situatie.

In het onderwijs, passend onderwijs, en sociale zekerheid, wet werken naar vermogen, ziet het kabinet dezelfde vraagstukken als bij de transitie van de jeugdzorg. Deze beleidsterreinen staan niet los van elkaar omdat het grotendeels dezelfde mensen betreft. Een goede afstemming is dus nodig.

De beleidsuitgangspunten van het rijk samengevat:

- Reikwijdte nieuw stelsel
 - In de bestuurlijke afspraken 2011-2015 is vastgelegd dat de gemeenten verantwoordelijk worden voor de provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg, de jeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg), geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ), zorg voor de jeugd met een licht verstandelijke beperking (jeugd-LVB), de jeugdbescherming en de jeugdreclassering.
- Positie van ouders en kinderen
 - Mogelijkheid van keuzevrijheid in zorg;
 - Gemeenten voorzien in een gevarieerd zorgaanbod voor hun inwoners;
 - Gemeenten kunnen kiezen een pgb te verstrekken;
 - Het rijk onderzoekt of aangesloten kan worden bij het compensatiebeginsel WMO;
 - Wanneer ouders niet in staat zijn hun rol als opvoeder goed te kunnen vervullen, dan moet de staat ingrijpen en hiertoe alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen treffen.
- Waarborgen voor kwaliteit en ruimte voor professionals
 - In een aantal situaties is het noodzakelijk om waarborgen voor de cliënt wettelijk vast te leggen;
 - I.o.m. de VNG wordt bekeken hoe het toezicht op het jeugdbeleid verder wordt vormgegeven.
 - Er moet ruimte zijn voor professionele autonomie en minimale administratieve lasten.
- Centra voor jeugd en gezin
 - Elke gemeente heeft een herkenbare, laagdrempelige plek van waaruit preventieve gezondheidszorg, opvoedondersteuning en hulp aan jeugdigen, gezinnen en medeopvoeders integraal wordt aangeboden. Er dat er afstemming is met school
 - Het preventief gezondheidszorgpakket van de jeugdgezondheidszorg zal i.v.m. de inhoudelijke samenhang met andere onderwerpen, in de Wet Publieke Gezondheid geborgd blijven.
- Gedwongen kader: jeugdbescherming en jeugdreclassering
 - Bij deze soorten van zorg wordt onder dwang van de overheid ingegrepen in de persoonlijke levenssfeer van kinderen en hun ouders. Daarom worden bij de decentralisatie van deze zorg extra voorwaarden gesteld, w.o. bovenlokale samenwerking, leveringsplicht van gemeenten, toezicht e.d. I.o.m. de VNG worden deze voorwaarden nader uitgewerkt;
 - uitgangspunt is dat deze soorten van soort uiterlijk in 2016 worden overgeheveld naar de gemeenten. Als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan kan de overheveling eerder plaatsvinden.
- Positie Advies en Meldpunten Kinder mishandeling (AMK) en kindertelefoon
 - Dat taken van het AMK worden een verantwoordelijkheid van de gemeenten.
- Transitie
 - De precieze uitwerking van de fasering van de overheveling van de jeugdzorg wordt vanuit een inhoudelijke samenhang vastgelegd in een transitieplan. Vraagpunt daarbij is hoe de transitie vorm gegeven gaat worden, gefaseerd of in één keer, en hoe de om te gaan met verschillende tempo's van de regio's.
- Financiering
 - Naar de invoering van de eigen bijdrage wordt onderzoek verricht, voor de zomer 2012 komt hiervoor een nader voorstel.¹

Beleidsuitgangspunten provincie en regio IJsselland

De transitie van de jeugdzorg is door de wethouders in de Regio IJsselland benoemd als een ambitie waarbij gebruik gemaakt wordt van de aanwezige kennis in de sector. Op basis van een gezamenlijke visie door de gemeenten in de regio overeengekomen door de portefeuillehouders jeugdbeleid. Vervolgens is door deze gemeenten en de provincie een gezamenlijke visie overeengekomen. Vanuit deze vertrekpunten² wordt er gewerkt aan de concretisering en vervolgens implementatie van deze visie. Deze vertrekpunten komen overeen met de visie van Wieg naar Werk en de concrete uitvoering van het jeugd- onderwijsbeleid in Deventer.

¹ Deze tekst is ontleen aan de beleidsbrief van 8 november 2011.

² Deze vertrekpunten zijn in bijlage 1 opgenomen.

Op hoofdlijnen gaat het dan om:

1. Opvoeden versterken
 - Positief opvoeden;
 - De zelfredzaamheid en de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen;
 - Versterken van het gezinssysteem.
2. Het belang van de opvoedende leefomgeving
 - Versterken van de sociale leefomgeving van het kind;
 - Ouders en betekenisvolle volwassenen in directe leefomgeving van kind zijn essentieel.
3. Hulp in de directe leefomgeving
 - Ondersteuning erbij halen voor zover nodig, in de sociale leefomgeving van het kind/gezin;
 - Specialistische zorg ook in reguliere sociale leefomgeving van het kind/gezin inzetten;
 - Constant appel op de plicht van ouders om hun eigen kind op te voeden;
 - Ambulante zorg daar waar kan;
 - Zorgcontinuüm: 'de weg terug bij voorbaat organiseren'.
4. Samenhangend aanbod
 - Samenhang tussen domeinen;
 - 1 kind, 1 gezin, 1 team, 1 plan;
 - Doorlopende zorglijnen en duidelijke regievoering;
 - Zorgcontinuum realiseren: betekenisvolle volwassenen/jongeren en beroepskrachten erbij halen.
5. Subsidiariteit en regionale samenwerking
 - Verantwoordelijkheden en budgetten worden in beginsel zo lokaal mogelijk belegd;
 - Lokaal wat lokaal kan;
 - Regionaal samenwerken waar een meerwaarde is;
 - Leren van elkaar.

In de regio IJsselland is afgesproken dat de periode tot juli 2012 wordt gebruikt om met elkaar 4 onderwerpen te verkennen. Dat zijn communicatie, startfoto (doelgroep, huidige zorgstructuur, aanbod en vraaganalyse), beschrijving van het aanbod op basis van vraagsturing en inkoop, subsidie en financieringsystematiek. Per juli 2012 is de regionale samenwerking op hoofdlijnen beschreven. Deze beschrijving vormt een basis voor de mogelijke experimenteerruimte in de transitie van de jeugdzorg.

Het uitgangspunt voor de samenwerking regionaal wat regionaal een meerwaarde oplevert en lokaal wat lokaal kan. Toetsing daarbij zijn de volgende aspecten: wat is in het belang van het kind/jongere en het gezin, wat past bij de lokale cultuur, wat is efficiënt, wat is effectief, wat is kostenbesparend.

Conclusie

Zowel de gemeente Deventer, het rijk en de gemeenten in de regio IJsselland hanteren hetzelfde vertrekpunt: 'geen kind tussen wal en schip'. De uitgangspunten voor de transitie komen in grote lijnen overeen.

Probleemstelling

De zorg voor kinderen en hun ouders moet eenvoudiger en een integrale aanpak van problemen bevorderen. Ouders en kinderen moeten gemakkelijker ergens terecht kunnen met hun vragen over opgroeien en opvoeden. Door eerder en sneller te ondersteunen, zorg op maat te geven en betere samenwerking rond jeugdigen en gezinnen moet er geen kind meer tussen wal en schip komen.

Doelstelling en omschrijving

Doelstelling van het plan van aanpak is hoe een vraaggestuurd, efficiënt en effectief werkende jeugdzorg in de gemeente Deventer tot stand kan worden gebracht. Waarbij gebruik gemaakt wordt van de reeds aanwezige kracht van de stad.

Beoogd resultaat

Het resultaat van het plan van aanpak is dat er een aantal deelproducten wordt geleverd om klaar te zijn voor de transitie van de jeugdzorg.

Dat zijn achtereenvolgens:

- *inventarisatie en analyse*
Hiervoor wordt o.a. gebruikt gemaakt van de startfoto die in regionaal verband wordt gemaakt.
- *visie op het versterken CJG en keuze experiment*
In de update van de Visie van Wieg naar Werk 2.0 is hiervoor aandacht, w.o. het omvormen van de Zorg Advies Teams (ZAT) naar Beraden voor Extra Aandacht (BEA= werktitel). Deze ontwikkeling vormt een goede basis voor keuze van een experiment.
- *Experiment*
Het uitvoeren van een experiment waarbij de insteek is zo vroeg en zo dichtbij mogelijk hulp inzetten waardoor het beroep op zwaardere zorg wordt voorkomen.
- *visie jeugdzorg en keuze strategie*
Met de kennis opgedaan uit het experiment, de opvattingen van het brede maatschappelijke veld en de gemeentelijke samenwerkingspartners de visie van Wieg naar werk eventueel aangescherpt.
- *vorming van beleid en verordeningen*³.
De visie wordt uitgewerkt in concrete beleidsmaatregelen zodat kinderen/jongeren en hun ouders, organisaties werkzaam op het terrein van opvoeden, ondersteunen en jeugdzorg weten hoe Deventer uitvoering geeft aan de jeugdzorg per 1 januari 2015.

In Deventer zullen de deelproducten allemaal een update c.q. een verdere vervolmaking van de Visie van Wieg naar Werk zijn. Opgemerkt wordt dat deze producten dakpansgewijs tot stand komen.

Benodigde ambtelijke ondersteuning

De opdracht wordt uitgevoerd door programma 9 Jeugd en Onderwijs. Ambtelijk opdrachtnemer is team MOM (Edwin van Stavereen). Gemandateerd ambtelijk opdrachtnemer is Anke Klein Lebbink, programmaonderdeel manager jeugd en onderwijs, binnen programma 9 vrijgemaakt voor de transitie van de jeugdzorg.

Binnen programma 9 zullen de medewerkers die zorg dragen voor het kinder-, jeugd- en onderwijsbeleid en de manager CJG een stevige bijdrage leveren aan de transitie. Vooralsnog wordt die geraamd op 1 uur per week, vanaf 1 januari 2012. Op afroep zal ook een Natasja Smit vanuit programma 8 worden ingeschakeld daar waar het gaat om onderwerpen in de transitie die te maken hebben met de (transitie) AWBZ. Deze medewerkers en de ambtelijk opdrachtnemer vormen samen een werkgroep die de transitie jeugdzorg in de gemeente handen en voeten geeft.

De transitie van de jeugdzorg wordt uitgevoerd met medewerking vanuit de programma's 2 openbare orde en veiligheid, 7 werk en inkomen en 8 meedoen. Dit betreft deels reguliere capaciteit die nu enkelvoudig wordt ingezet vanuit de verschillende programma's aan huishoudens met meervoudige problematiek.⁴ Daarnaast zal er capaciteit/ondersteuning nodig zijn vanuit programma 2 als het gaat om onderwerpen als AMK, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Om hoeveel uren dat gaat is op dit moment nog niet in te schatten.

Daarnaast zal per te ontwikkelen deelproduct in kaart worden gebracht welke ambtelijke ondersteuning nodig is.

De programmaregisseur sociaal, Michaela van Oostveen, draagt zorgt voor de samenhang tussen de drie transities Wwnv, AWBZ en jeugdzorg.

³ Deze stappen zijn ontleend aan de route kaart die Divosa en Radar hebben opgesteld voor de 3 transities (Wet werken naar vermogen (Wwnv), Dagbesteding AWBZ en transitie jeugdzorg)

⁴ Dit is beschreven in het plan van aanpak krachtige regie en samenwerking voor personen met meervoudige problematiek (19-07-2011 vastgesteld door B&W).

Benodigde externe ondersteuning

Binnen programma 9 is capaciteit vrijgemaakt waardoor op dit moment geen externe ondersteuning nodig is. Echter in de loop van het traject kunnen zich echter vragen / problemen voordoen waarbij het wenselijk is om externe deskundigheid in te huren. Dat zal bij de ontwikkeling van de verschillende deelproducten geregeld worden.

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De wethouder voor Jeugd en Onderwijs – M. Swart – is primair verantwoordelijk en opdrachtgever. Veel deelonderwerpen zijn andere portefeuillehouders betrokken: wethouder Pierey voor de Wwvn, wethouder de Jager voor de aanpassing AWBZ en burgemeester Heidema voor veiligheid (AMK en het gedwongen kader jeugdzorg.⁵

Ambtelijk opdrachtgever voor de gemeentebrede regie op het jeugd beleid is M. Kossen. De agendaregisseur voor het jeugdbeleid is H. Boswijk, vervult in deze zijn rol voor het jeugdbeleid.

De rol van de agendaregisseur sociaal, M. van Oostveen, is zorg dragen voor de samenhang en afstemming voor de drie transities.

Ambtelijk opdrachtnemer is team MOM (Edwin van Staveren). De gemandateerde ambtelijk opdrachtnemer is Anke Klein Lebbink, programma onderdeel manager programma Jeugd en Onderwijs.

Relatie met andere besluiten of plannen

De volgende (beoogde) maatregelen hangen direct samen met de transitie jeugdzorg:

- De maatregel AWBZ-decentralisatie- functiebegeleiding;
- De Ondersteunende Begeleiding op psychosociale grondslag AWBZ (gespecialiseerde gezinszorg) onderdeel van de pakketmaatregel);
- De IQ-maatregel (IQ grens voor zorg wordt verlaagd van 85 naar 70);
- De transitie Jeugd GGZ;
- Invoering passend onderwijs.

De volgende beoogde maatregelen hangen indirect samen met de transitie jeugdzorg:

- Afschaffing zorgkantoren (opgaan zorgkantoren en ziektekostenverzekeraars).

De transitie jeugdzorg heeft relatie met de onderstaande gemeentelijke lopende of nog te starten (visie) trajecten:

- Kwestie van Kiezen;
- Gebiedsgericht werken: woonservicezones, wijk en buurt coach, buurt- en brede school;
- Ontwikkeling krachtige regie;
- Beleidsplan meedoen;
- Iedereen actief;
- Ontwikkeling van het Jongerenloket.

Relatie en afstemming met directie en /of andere teams en/of externen

intern

De procesregie voor de realisatie van deze opdracht vindt plaats vanuit het programma 9 Jeugd en Onderwijs.

Vanuit de verschillende programma's wordt een actieve bijdrage gevraagd. De afstemming met de andere toekomstige verbinding van teams verloopt via de reguliere kanalen. Met de directie worden afspraken gemaakt over de regelmaat waarmee de directie wordt geïnformeerd over de voortgang.

⁵ Er zijn op dit moment nog geen eenduidige afspraken wie waarvoor verantwoordelijk is bij het gedwongen kader.

Extern

De gemeente is eindverantwoordelijke voor het gemeentelijk jeugdbeleid. Zonder inbreng van inwoners en organisaties is dat niet mogelijk. Ook wordt nadrukkelijk samengewerkt met de omliggende gemeenten, met de gemeenten in west-Overijssel, de andere 4 grote gemeenten in Overijssel (Almelo, Enschede, Hengelo en Zwolle), de Stedendriehoek en de G-32. Met de provincie en het rijk wordt ook samengewerkt op dit belangrijke dossier, zodat op het moment dat de taken jeugdzorg overgeheveld worden naar de gemeenten e.e.a. naadloos op elkaar aansluit.

Termijn van realisatie

• <i>inventarisatie en analyse</i>	1 maart 2012
• <i>visie op het versterken CJG en keuze experiment</i>	1 juni 2012
• <i>experiment</i>	1 september 2011
• <i>visie jeugdzorg en keuze strategie</i>	1 januari 2013
• <i>vorming van beleid en verordeningen</i>	vanaf januari 2013

Geplande activiteiten

Bij de uitwerking van de verschillende deelproducten wordt nauw samengewerkt met de volgende partners:

- CJG-partners Deventer
- LEA partijen Deventer
- Provincie Overijssel
- Gemeente in de regio West-Overijssel
- Gemeente Olst-Wijhe en Raalte
- De vier andere grote gemeenten in Overijssel: Almelo, Enschede, Hengelo en Zwolle
- De Stedendriehoek
- De G-32
- De rijksoverheid

De rol van het CJG vraagt in dit geheel bijzondere aandacht. Mogelijk is dat het CJG ook onderdelen uit kan worden.

Het niveau van interactie, volgens de participatieladder, is in transitie jeugdzorg 'samenwerken'. Dit volgt uit de wijze waarop de visie en de update van Wieg naar Werk tot stand is gekomen.

Op dit moment is nog niet exact aan te geven hoe die samenwerking er per deel product uit zal zien.

Benodigd onderzoek

Voor elke uit te werken onderdeel zal er onderzoek plaatsvinden. Dit kan zowel cijfermatig als inhoudelijk onderzoek zijn.

Communicatie

De (gemandateerd) ambtelijke opdrachtnemer rapporteert maandelijks aan de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever over de voortgang.

Per uit te werken onderdeel zal volgens de gebruikelijke weg worden gecommuniceerd met burgers, organisaties e.d. en daarbij rekening houdend met de twee andere transitie.

Waarbij bijzonder aandacht is voor kinderen en ouders in de overgangsfase van de transitie.

Tussentijdse evaluatie en voortgangsrapportage

De oplevering van elk tussenproduct is een moment kort te evalueren. De voortgangsrapportage vindt plaats door de maandelijksse rapportage aan ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever.

Bijlage 1

Vertrekpunten transitie jeugdzorg regio West-Overijssel

Transformatie jeugdstelsel Overijssel

Inleiding

Gemeenten staan voor de opgave het huidige stelsel te transformeren naar een nieuw jeugdstelsel. De provincie heeft aangeboden hierin te ondersteunen. Gemeenten en provincie in Overijssel constateren dat de inmiddels verschenen landelijke visies (van gemeentelijke zijde¹) voor deze transformatie in hoge mate op de kernpunten overeenkomen. Deze zijn meegenomen in onderstaand kader.

Daarin is onderscheiden naar uitgangspunten het stelsel na transformatie (1) en uitgangspunten de weg er naar toe, het transitieproces (2). Deze uitgangspunten zijn bestuurlijke toetssteen bij veranderingen en innovaties naar het nieuwe stelsel.

1. Uitgangspunten c.q. toetsstenen voor het stelsel na transformatie

1. Het recht van een kind veilig en evenwichtig op te groeien in elgen sociale context (Internationale Verdrag inzake de Rechten van het kind)
2. Verantwoordelijkheid en plicht van primair de ouders en vervolgens de sociale gemeenschap om voor een kind die veilige en evenwichtige opvoedcontext te realiseren.
3. Recht van kind en ouders op ondersteuning om kinderen binnen de sociale context te houden. De ondersteuning is aanvullend op de opvoeding en community based.
4. De eerstverantwoordelijken voor realisering van dit recht zijn de ouders. Uitgangspunt bij ondersteuning zijn de Eigen kracht en regie bij ouders en kinderen.
5. De ondersteuningsbehoefte en mate van zelfredzaamheid van kinderen en ouders zijn leidend bij de inzet van de ondersteuning.
6. Sterker accent op preventie door vroegtijdig en met zo licht mogelijke ondersteuning (en zo zwaar als nodig) verhelpen van problemen.
7. Ondersteunen op kansen en zonder labels, niet zorg verlenen vanuit problemen en labels.
8. 1 kind/gezin, 1 plan, 1 aanspreekpunt, 1 budget. De ondersteuning is samenhangend en vanuit een integrale benadering, van de verschillende leefdomeneinen van kinderen en ouders zoals huisvesting, onderwijs, werkgelegenheid en zorg.
9. Gemeenten bieden de ondersteunende instellingen ruimte voor hun taken en voor creativiteit en innovatieve kracht van hulpverleners en organisaties. Gemeenten beperken hun rol tot het vaststellen van kaders op hoofdlijnen, het definiëren van gewenste resultaten, het (binnen de mogelijkheden) beschikbaar stellen van daarop afgestemde financiering en het inrichten van een daarop afgestemde verantwoording.

¹ Van Klein naar Groot, Commissie Zorg om jeugd, vz René Paas, juni 2009. Opvoeden versterken, november 2010. Prof.dr. T.A. van Yperen en drs. P.M. Stam; Transitie van de jeugdzorg, strategisch visiedocument G32, 8 februari 2011

10. De veiligheid van kinderen en kwaliteit van de zorg voor de kinderen en ouders blijft tenminste op het huidige niveau en/of is verbeterd. Waar nodig is sprake van borging door bovenlokale afspraken.
11. Verantwoordelijkheden en budgetten worden in beginsel zo laag mogelijk, dat wil zeggen bij alle –ook kleine- gemeenten belegd.
12. Kinderen en ouders ondervinden van het transitieproces geen nadelen.
13. Het stelsel is eenvoudig, transparant en belast professionals en organisaties met minder bureaucratie.
14. De zorg voor de jeugd **is** effectiever en efficiënter. Toetssteen is: op tijd, op maat (geen wachtlijsten).

2. Toetsstenen voor de weg naar het nieuwe stelsel

Uitgangspunten c.q. toetsstenen voor het transitieproces

1. De veiligheid van kinderen en kwaliteit van de zorg voor de kinderen en ouders blijft tenminste op het huidige niveau en/of wordt verbeterd. Kind en ouders ondervinden van het transitieproces geen nadelen.
2. Het transitieproces vindt zo snel als mogelijk, maar zorgvuldig plaats.
3. De provincie draagt tussentijds formele verantwoordelijkheid pas over als zij overdracht vanuit oogpunt van veiligheid en kwaliteit verantwoord vindt.
4. De provincie is verantwoordelijk voor de jeugdzorg zolang geen formele overdracht heeft plaatsgevonden. De provincie trekt zich niet voortijdig terug maar gaat uit van geborgde vrijheid.
5. Van belang is eenheid van taal en een goed beeld van de feiten, zodat vanuit dezelfde werkelijkheid met elkaar wordt gesproken.
6. In het transitieproces is aandacht voor de mentaliteits- en cultuuromslag binnen instellingen naar: uitgaan van verantwoordelijkheid, eigen kracht en regie bij kind en ouders, betrekken van sociale omgeving, vertrouwen en ruimte.
7. Gemeenten en provincie voeden elkaar onderling met transitie-ervaringen die worden opgedaan. Zij streven naar een samenhangende aanpak.
8. Er is ruimte voor verschillende snelheden. (Samenwerkende) gemeenten kunnen ieder in hun eigen tempo in de transitieroute te bewandelen, zonder dat ze elkaar afremmen.
9. Om te voorkomen dat in Overijssel de gemeenten niet alleen de financiering van de provinciale jeugdzorg, maar ook wachtlijsten zonder financiering, over krijgen, spannen provincie en gemeenten vanuit de eigen verantwoordelijkheden en gezamenlijk, zich de periode tot aan formele overdracht in, de instroom in de provinciale jeugdzorg te beperken en de door- en uitstroom te bevorderen.
10. Provincie en gemeenten streven naar zo spoedig mogelijke verbreding van het proces in Overijssel naar de jeugdzorgsectoren Jeugd-GGZ, Jeugd LVG en Gesloten jeugdzorg.
11. Gemeenten en provincie willen dit proces ingaan met ruimte voor experimenteren, lef en vertrouwen. De ervaringen zijn input voor latere regelgeving.
12. De tijdsplanning beweegt zich binnen die van de landelijke planning.